

Rottehandlingsplan for den kommunale rottebekæmpelse i Aalborg Kommune, version 4 – september 2021

Indholdsfortegnelse

Indledning	3
Vi betaler alle til den kommunale rottebekæmpelse	3
Antallet af rotteanmeldelser i Aalborg Kommune	3
Siden sidste handlingsplan	4
Fra strategi til handlingsplan	5
Tema A: Kvalitets- og miljømål	6
Indsatsområde: Kvalitet	6
Aktivitet 1: Serviceniveau for den kommunale rottebekæmpelse i Aalborg Kommune.....	6
Indsatsområde: Miljø	7
Aktivitet 2: Miljøbevidst brug af gift	7
Tema B: Den administrative forvaltning	8
Indsatsområde: De digitale værktøjer.....	8
Aktivitet 3: Optimering af den digitale registrering	8
Aktivitet 4: Den elektroniske anmeldelse.....	8
Indsatsområde: Tilsynet	9
Aktivitet 5: Håndhævelsen	9
Aktivitet 6: Tværkommunalt samarbejde.....	10
Aktivitet 7: Kontrol med bekæmpelsen.....	10
Aktivitet 8: Kontrol med privat bekæmpelse.....	10
Tema C: Sikring og forebyggelse.....	12
Indsatsområde: Aalborg Vandkoncern.....	12
Sikring og forebyggelse af kloakrotter	12
Aktivitet 9: Sikring af kloakkerne ved anlægsarbejder.....	12
Indsatsområde: Den kommunale forvaltning.....	13
Aktivitet 10: Sikring af kloakker ved nybygning, renovering og nedrivning	13
Aktivitet 11: Rottespærre på kommunale og private institutioner	13
Tema D: Forebyggelse med hjælp fra den aktive borger	14
Indsatsområde: Formidling.....	14
Aktivitet 12: Information og kampagner og generel formidling.....	14

Indledning

De overordnede retningslinjer for Rottehandlingsplanen er beskrevet i kommunens strategiplan for den kommunale rottebekæmpelse 2021-2025. Strategiplanen sætter fokus på indsatsområder, som skal være med til at styrke ønsker og mål for den kommunale rottebekæmpelse i Aalborg Kommune – nemlig god og effektiv service, kvalitet og miljøbevidsthed.

Handlingsplanen beskriver konkret hvilke aktiviteter, som i de kommende år vil blive igangsat, med henblik på at understøtte målene i Strategiplan 2021-2025. Handlingsplanen kan revideres årligt, hvor Miljø- og Energiforvaltningen vurderer eksisterende og evt. nye lovændringer og tiltag.

Vi betaler alle til den kommunale rottebekæmpelse

Rottebekæmpelse er en kommunal opgave, og i Aalborg Kommune er selve den praktiske udførelse af bekæmpelsen udliciteret til et privat bekæmpelsesfirma. Administration og myndighedsrollen varetages af Miljø- og Energiforvaltningen.

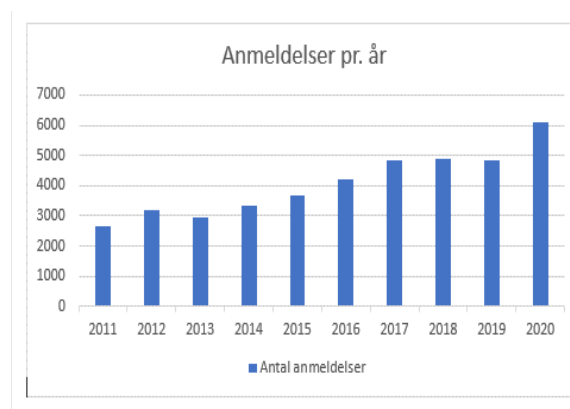
Som grundejer i Aalborg Kommune betaler man for den kommunale rottebekæmpelse via ejendomsskatten, hvor der opkræves et gebyr svarende til en andel af ejendomsværdien. Beløbet dækker udgifter til det private bekæmpelsesfirma samt de tilknyttede administrative opgaver, som varetages af kommunen selv. Området (rottebekæmpelsen) skal hvile i sig selv, og et eventuelt over- eller underskud indregnes derfor i gebyret de efterfølgende år.

Som borger, landbrug eller virksomhed skal man således ikke betale ekstra, hvis man en dag får brug for hjælp til bekæmpelse af rotter på sin ejendom.

- Rottegebyret opgøres som en promillesats af ejendomsværdien
- Rottegebyret dækker alle direkte udgifter forbundet med den kommunale rottebekæmpelse
- Konstaterer man rotter og har brug for hjælp til at få dem bekæmpet, har man allerede betalt for ydelsen og skal ikke betale yderligere
- Rottegebyret dækker ikke grundejers egne udgifter til udbedringer af defekte kloakker, skader forårsaget af rotter og diverse rottesikring

Antallet af rotteanmeldelser i Aalborg Kommune

Erfaringen viser, at antallet af rotteanmeldelser kan variere meget fra år til år af årsager, som ikke kan kontrolleres (f.eks. de vejrlige forhold). Særligt mangel på tydelige sæsonskift, især overgangen fra efterår til milde vintre samt længerevarende tørkeperioder, kan betyde en stigning i antallet af rotter og dermed i antallet af anmeldelser. Siden 2012 har der været en stigning i antallet af anmeldelser, på nær et mindre dyk i 2013 og 2019. Det er en udvikling, som er på linje med udviklingen i en stor del af landets øvrige kommuner.

Figur: Udvikling i antal rotteanmeldelser i Aalborg Kommune 2011-2020.

Aalborg Kommune ser ikke de mange anmeldelser, som følge af f.eks. borgernes øget opmærksomhed som et minus. Tværtimod, jo mere opmærksomhed, jo hurtigere kan kommunen slå til med effektiv bekæmpelse og forebyggelse.

Siden sidste handlingsplan

Denne version af handlingsplanen er Aalborg Kommune – Miljø og Energiforvaltningens bud på, hvordan man fremadrettet vil sikre den effektive bekæmpelse af rotter. Den skal sikre, at kommunens borgere får den bedst mulige service, hvis de er så uheldige at få rotteproblemer.

Miljø anvender p.t. ca. 4 administrative årsværk. Ressourceforbruget tilpasses løbende i forhold til antal anmeldelser og ambitionsniveau for bekæmpelsen.

De afsatte administrative årsværk, går til bl.a. at sikre opfølgning på indgået kontrakt om rottebekæmpelse, tilsyn med privat rottebekæmpelse, telefonisk betjening af kommunens borgere i forbindelse med rottesager, håndhævelse i forbindelse med forhold, som skaber grobund for rottetilhold, besigtigelser i problematiske håndhævelsessager og igangsættelse af tiltag i forbindelse med implementering af handlingsplanen.

Fra strategi til handlingsplan

Nedenstående er oversigten fra kommunens strategiplan for den kommunale rottebekæmpelse 2021-2025:

Tema A: Kvalitets- og Miljømål			
Kvalitet		Miljø	
Serviceniveau		Miljøbevidst brug af gift	
Tema B: Den administrative forvaltning			
De digitale værktøjer		Tilsynet	
Optimering af digital registrering	Den elektroniske anmeldelse	Håndhævelse	Kontrol med bekæmpelsen
Tema C: Sikring og forebyggelse af kloakrotter			
Aalborg Forsyning		Den kommunale forvaltning	
Sikring af kloakker ved anlægsarbejder		Rottespærre på kommunale institutioner	Rottespærre på private institutioner
Tema D: Forebyggelse med hjælp fra borgeren			
Udbygning af hjemmeside		Informationsmateriale til udlevering	

Tema A: Kvalitets- og miljømål

Det grundlæggende mål for temaet "Kvalitets- og miljømål" er at sikre en tilstrækkelig høj kvalitet i den udførte bekæmpelse, og at bekæmpelsen foretages miljøbevidst. Derfor vil der være fokus på dels at definere den rottebekæmpelse, som Aalborg Kommune, Miljø- og Energiforvaltningen vil tilbyde borgere og virksomheder, dels en hensigtsmæssig brug af gift i bekæmpelsen.

Indsatsområde: Kvalitet

Kommunen er ansvarlig for den effektive rottebekæmpelse i hele kommunen. Her er det afgørende, at kommunen inden for de lovgivningsmæssige rammer er bevidst om, hvilket serviceniveau kommunens borgere og erhvervsliv bliver mødt med, når der er problemer med rotter.

I Aalborg Kommune er der tradition for at udbyde den kommunale rottebekæmpelse.

Aktivitet 1: Serviceniveau for den kommunale rottebekæmpelse i Aalborg Kommune

Når en borger har problemer med rotter, er det vigtigt, at borgeren føler sig tryk, idet der leveres en hurtig og effektiv bekæmpelse, men også at borgeren føler sig godt vejledt i den efterfølgende forebyggelse.

Det er vigtigt, at borgeren nemt kan skaffe sig et overblik over, hvad og hvor han/hun skal henvende sig, hvis der er kommet rotter på ejendommen.

I denne handlingsplan har Aalborg Kommune – Miljø- og Energiforvaltningen, defineret de generelle ydre rammer for den kommunale rottebekæmpelse, og i den kommende handlingsplansperiode vil der derfor være fokus på at sikre borgerne dette serviceniveau.

Miljø- og Energiforvaltningen sikrer, at en borger i Aalborg Kommune, der har fået rotter, vil opleve, at;

- Få et hurtigt overblik over hvor og hvordan man skal foretage anmeldelsen.
- Kommunens borgere har mulighed for at kunne kontakte kommunen telefonisk i forbindelse med rotteanmeldelser og rotteproblemer.
- Borgeren hurtigt via kommunens hjemmeside kan få et overblik over hvor og hvordan man kan sikre mod rotter på/i sin ejendom.
- Rottebekæmperen rykker hurtigt ud. Borgeren kan forvente sig det første besøg af rottebekæmperen inden for tre hverdage efter anmeldelsen ved udendørs anmeldelse.
- Rottebekæmperen rykker ud samme dag eller senest næstfølgende dag, hvis anmeldelsen drejer sig om rotter i beboelse, på fødevarer virksomheder, tilsynspligtige ejendomme med særlig følsom fødevarerproduktion eller i institutioner o. lign. Dette gør sig også gældende i weekender og på helligdage.
- Rottebekæmperen så vidt muligt finder årsagen til rotteforekomsten, og dermed kan vejlede og rådgive borgeren om fremtidige forebyggende tiltag.
- Den enkelte borger hele tiden er informeret om bekæmpelsesforløbet, da dette erfaringsmæssigt er med til at give tryk.
- Rottebekæmperen anvender klappælde i de tilfælde, hvor det skønnes at være en

effektiv bekæmpelse. I byzone er det et krav, at bekæmpelsen foretages med fælder.

- Der kan anvendes rottehund i tilfælde, hvor det skønnes effektivt.
- Rottebekæmperen kun anvender gift, hvor det er nødvendigt og tilladt, og at det sker under størst muligt hensyn til omgivelserne.

Aalborg Kommune, Miljø- og Energiforvaltningen vil løbende tilse, at disse krav til serviceniveauet i den kommunale rottebekæmpelse bliver implementeret og fastholdt.

Indsatsområde: Miljø

Hvad er rottegift?

- Der findes forskellige typer af rottegifte.
- De fleste rottegifte er antikoagulanter dvs. blødningsforstyrrende, og rotten dør derfor af indre blødninger. Der er netop kommet en ny rottegift på markedet, som består af vitamin D3.
- Der anvendes som udgangspunkt den mildeste form for gift af hensyn til miljøet.
- Rotten dør først 4 til 6 dage efter, at den har spist af giften.
- Der anvendes ikke antikoagulanter til bekæmpelse af rotter i beboelse, fordi rotterne kan lægge sig til at dø på utilgængelige steder med voldsomme lugtgener til følge.
- Gift må aldrig udleveres til borgeren.

Aktivitet 2: Miljøbevidst brug af gift

Når der anvendes gift mod rotter, vil der altid være risiko for, at der kan opstå resistens, som typisk vil lede til anvendelse af stærkere gifte. I takt med, at der anvendes stærkere gifte, vil der ske en øget belastning af miljøet, samt en øget risiko for utilsigtede forgiftninger af rovfugle og rovpattedyr (sekundære forgiftning), men også direkte forgiftning af ikke-målgruppe arter (primær forgiftning).

Igennem de sidste 4 år i Aalborg Kommune har det vist sig, at den kommunale bekæmpelse i mange tilfælde kan udføres lige så effektivt ved

anvendelse af klapfælder. Erfaringen viser således et skift fra anvendelse af klapfælder i ca. 20 % af anmeldelserne i 2016 til nu godt 60 %. Erfaringerne viser også, at gift kun er mere effektivt i sager med mange rotter, f.eks. på landbrug, i forbindelse med virksomheder med affaldsoplæg og lign. steder. Miljø- og Energiforvaltningen ønsker at viderebringe disse erfaringer til den private bekæmpelse.

For at minimere risikoen for spredning af resistens og primær og sekundære forgiftninger, vil Aalborg Kommune – Miljø- og Energiforvaltningen sikre, at anvendelse af gift i den kommunale rottebekæmpelse sker efter resistensstrategien og følgende retningslinjer:

- At kommunal og privat bekæmpelse i byzone foretages med fælder medmindre andet er aftalt med Kommunen.
- At der altid foretages en vurdering af, om gift er den optimale løsning på det pågældende rotteproblem.
- At der altid anvendes den mildest mulige gift i den enkelte bekæmpelse.
- At Cholecalciferol og kontaktgift udelukkende anvendes efter aftale med Kommunen.
- At anvendelse af 2. generations antikoagulanter skal godkendes af Aalborg Kommune.
- At den udlagte gift sikres, så risikoen for utilsigtede forgiftninger minimeres.
- At en giftbekæmpelse følges nøje af bekæmperen i kraft af opfølgende besøg, så mængden og styrken af den anvendte gift kan tilpasses bekæmpelsesbehovet.
- At al gift indsamles ved bekæmpelsens afslutning.
- At gift aldrig udleveres direkte til borger, landmand, eller virksomhed.

Aalborg Kommune, Miljø- og Energiforvaltningen vil løbende sikre, at der leves op til ovenstående krav ved øget kontrol.

Tema B: Den administrative forvaltning

Det grundlæggende mål for temaet "Den administrative forvaltning" er, at den administrative kommunale rottebekæmpelse opnår en forbedret og effektiv brug af de digitale værktøjer til modtagelse af anmeldelser og registrering af alle foretagne handlinger i den praktiske og administrative håndtering af de enkelte anmeldelsessager. Et andet mål for samme tema er, at den administrative forvaltning har fokus på sikring af en effektiv rottebekæmpelse af høj kvalitet, samt at forvaltningen bistår den praktiske bekæmpelse med den fornødne bistand i form af generel håndhævelse af lovgivningen på området.

Indsatsområde: De digitale værktøjer

Langt størstedelen af landets kommuner benytter en digital platform, som automatisk skal kunne videregive de af Miljøstyrelsen forlangte oplysninger vedrørende rottebekæmpelsen. Aalborg Kommune, Miljø- og Energiforvaltningen vil for at sikre, at Kommunen lever op til de gældende krav vedrørende digital registrering af rottebekæmpelsen samtidig også sikre, at kommunen med den digitale platform har et effektivt administrativt styringsredskab.

Aktivitet 3: Optimering af den digitale registrering

I forbindelse med anmeldelser af rotter skal der registreres oplysninger om bl.a. årsag til rotteforekomst, bekæmpelse, forebyggelse og giftanvendelse. Kommunen vil aktivt benytte denne viden til at målrette og sikre kvaliteten af den kommunale rottebekæmpelse.

Formålet med at benytte digital registrering er, at;

- Sagsbehandling i forbindelse med en rotteanmeldelse gøres nemmere.
- Rotteanmeldelser kan foretages elektronisk via kommunens hjemmeside.
- Kommunen fra administrativ side kan anvende programmets data til hurtigt og nemt at skabe overblik over såvel den enkelte bekæmpelsessag, men også over det samlede antal rotteanmeldelser.

Derfor vil Aalborg Kommune – Miljø- og Energiforvaltningen sikre, at;

- Rottebekæmperne er bekendt med kommunens ønsker for registrering.
- Der jævnligt følges op på de digitale registreringer med henblik på at lave justeringer.

Aktivitet 4: Den elektroniske anmeldelse

I dag kan borgere anmelde rotter elektronisk døgnet rundt via kommunens hjemmeside. Andelen af anmeldelser der modtages via den digitale registrering, udgør i dag ca. 60 % af alle de indkomende anmeldelser. Det er kommunens mål, at andelen af de elektroniske anmeldelser skal være højere, men også at borgerne i højere grad vil benytte den digitale platform til at kommunikere med bekæmpere og kommunen i de enkelte bekæmpelsessager.

Aalborg Kommune, Miljø- og Energiforvaltningen vil dog fortsat yde en telefonisk service og have mulighed for at benytte telefonservice til indgivelse af rotteanmeldelser, men også i mere komplicerede forhold, at der stilles med en kvalificeret telefonisk tjeneste, da Miljø- og Energiforvaltningen har erfaring med at:

- Den direkte dialog i svære sager minimerer antallet af gener og klager.
- Der i mange tilfælde, kan ydes en "1. hjælp", som får borgeren beroliget og forberedt inden bekæmperen møder op.
- Den direkte brugerkontakt er nyttig i forhold til vejledning om forebyggende tiltag og i forhold til tilsynet med bekæmpelsen.

Den daglige telefontid er på hverdage: 9-15, torsdag: 9-17, fredag: 9-14. Anmeldelse kan kun ske digitalt i weekender og helligdage, men bekæmpelse af rotter i boliger, fødevarevirksomheder, institutioner samt indendørs på specielt følsomme tilsynspligtige ejendomme vil ske med dags varsel. Vagtordningen omfatter f.eks. rotter i malkemaskinrum, ved opbevaring af grønt, æg og andre madprodukter som anvendes uden yderligere tilberedning.

Indsatsområde: Tilsynet

Aalborg Kommune, Miljø- og Energiforvaltningen har øget den administrative indsats på rotteområdet. Foruden at der skal føres et lovpligtigt tilsyn med både den kommunale og private rottebekæmpelse, så er det fortsat kommunen der alene kan håndhæve over for den enkelte borger i forbindelse med rottebekæmpelsen.

Aktivitet 5: Håndhævelsen

Fokus på håndhævelse skal ses som et effektivt bidrag til sikring af en effektiv rottebekæmpelse, og at de påkrævede forebyggende foranstaltninger kan blive igangsat. Derfor vil kommunen i samarbejde med den praktiske bekæmpelse opstille enkelte og klare retningslinjer for hvornår og hvordan der skal håndhæves.

De steder, hvor der typisk kan være behov for håndhævelse, er steder, hvor rotteproblemer er foranlediget af f.eks.:

- Overdreven fuglefodring
- U hensigtsmæssige høns- og/eller fuglehold

- U hensigtsmæssig opbevaring af foder til dyr
- Henstilling af spiseligt affald
- Manglende rottesikring
- Oplag i og omkring ejendomme
- Defekte kloak- og afløbsinstallationer

Aalborg Kommune, Miljø- og Energiforvaltningen vil i de sager, hvor det viser sig nødvendigt at foretage håndhævelse, følge nedenstående generelle forløb;

- Fejlen og/eller årsagen til rotter identificeres.
- Kommunal bekæmpelse igangsættes.
- Skriftlig henstilling/besked til borgeren om årsagen til problemet, og hvilke tiltag kommunen kræver, at borgeren skal foretage.
- Borgeren bliver i rimeligt omfang givet en realistisk tidsfrist for opfyldelse af kommunens krav.
- At rottebekæmpelsen foretager kontrolbesøg ved henstillingens udløb.
- Ved manglende opfølgning af henstilling vil kommunen udstede en formel varseling om påbud.
- Der følges op på varseling og påbud ved udløb af tidsfrist.
- Helt undtagelsesvist kan der blive tale om politianmeldelse og selvhjælpshandling.

Aalborg Kommune, Miljø- og Energiforvaltningen vil løbende følge op på, om dette er det mest optimale handlingsforløb og foretage eventuelle justeringer, hvis det skulle vise sig nødvendigt.

Aktivitet 6: Tværkommunalt samarbejde

Rottebekæmpelsen møder i forbindelse med tilsynet ofte borgere på "kanten af samfundet", hvor en tværgående indsats er nødvendigt for at få løst problemerne. Her giver det ikke altid mening at håndhæve som det første skridt.

Miljø- og Energiforvaltningen har derfor taget initiativ til at etablere et samarbejde på tværs af forvaltningerne inden for Ældre-/handicap; By- og Landskab, Socialområdet mv. Samarbejdet er stadig i en indledende fase, men målet er at lette og ensrette sagsgangen i sager, hvor flere forvaltninger er involveret og hvor der også er en socialsag med udsatte borgere.

Aktivitet 7: Kontrol med bekæmpelsen

Den praktiske udførelse af rottebekæmpelse i Aalborg Kommune er udliciteret til et privat bekæmpelsesfirma. Det er et lovmæssigt krav, at kommunen fører tilsyn med det private bekæmpelsesfirma, når bekæmpelsen er udliciteret.

I Aalborg Kommune, Miljø- og Energiforvaltningen skal der føres kontrol med, at de servicemål (aktivitet 1), som Miljø- og Energiforvaltningen har opsat for den fremtidige bekæmpelse overholdes. Det skal sikres, at al bekæmpelse med gift forholder sig til resistensstrategien og altid søger den bekæmpelsesløsning, som vil minimere giftforbruget af hensyn til miljøet. Der skal føres kontrol med at kommunal og privat bekæmpelse i byzone, som udgangspunkt udføres med fælder, og at der ikke anvendes gift før Kommunen har godkendt det.

Dette gælder også ved anvendelse af cholecalciferol og kontaktgift.

Derfor vil Aalborg Kommune, Miljø- og Energiforvaltningen løbende foretage stikprøver med bekæmpelsen i Kommunen, og ved hjælp af den digitale registrering benytte de oplysninger, som gives for den enkelte anmeldelse.

Aktivitet 8: Kontrol med privat bekæmpelse

Privat bekæmpelse af rotter er tilladt i Aalborg Kommune, når det udføres af enten R1 eller R2 autoriserede. Der er dog en række retningslinjer, som foruden den gældende lovgivning og vejledning skal følges.

Alle former for privat bekæmpelse vil altid ske uden omkostninger for Aalborg Kommune, og det understreges, at der ikke kan gives fritagelse for betaling af rottegebyret ved afholdelse af privat bekæmpelse, indgåelse af aftale om sikringsordning og/eller R2 bekæmpelse på egen ejendom.

I det følgende angives, hvilke krav Aalborg Kommune stiller til privat bekæmpelse:

Privat rottebekæmpelse med R1-autorisation:

- Omfatter bekæmpelse i en privat sikringsordning eller af et autoriseret skadedyrsfirma, hvor en borger måtte ønske dette. Dvs. hvor en borger fravælger den kommunale bekæmpelse.
- Den private sikringsordning omfatter altid en grundig bygningsgennemgang, som fornyes minimum hvert 3. år, eller når der indgås en ny aftale.
- Aalborg Kommune kan til enhver tid forlange rapport om bygningsgennemgang udleveret.
- Alle eksisterende, nye eller ændrede aftaler skal indberettes til kommunen igennem digitalt indberetningssystem.
- Al forekomst af rotter skal straks anmeldes til Aalborg Kommune. Ved anmeldelsen skal det tydeligt fremgå om der foretages privat bekæmpelse eller om det skal varetages af Kommunen. Dette skal gøres via digitalt indberetningssystem.

- Der kan kun foretages bekæmpelse af rotter efter, at der er indgivet anmeldelse til Aalborg Kommune.
- Der skal løbende og efter endt bekæmpelse fremsendes oplysninger til Aalborg Kommune via digitalt indberetningssystem.
- Ved bekæmpelse i byzone **skal** der anvendes fælder, medmindre andet er godkendt af Aalborg Kommune. Dette betyder, at det **ikke** er tilladt at have gift i depoter med automatisk adgangssystem til bekæmpelsesmiddel, som det f.eks. ses i depotmodellen "AutoGate".
- Choliciferol og kontaktgift må **ikke** anvendes uden forudgående godkendelse fra Aalborg Kommune.
- Anvendelse af 2. generations antikoagulanter skal på forhånd godkendes af Aalborg Kommune.
- Ved bekæmpelse med gift skal der foretages evaluering af bekæmpelsesforløbet og foretages evt. tilretninger, hvis bekæmpelsen ikke er afsluttet indenfor 35 dage.
- De steder, hvor der er indgået sikringsordning om bekæmpelse af mus, må giftbekæmpelse af mus kun ske ved anvendelse af foderstationer, hvortil rotter ikke har adgang.
- Anvendes foderstationer med gift til bekæmpelse af mus, hvor rotter også har adgang, skal dette straks og forud for bekæmpelse anmeldes til kommunen, og de lovgivningsmæssige regler for rottebekæmpelse er gældende, f.eks. resistensstrategien og løbende udfyldelse af bilag 6 i det digitale indberetningssystem.
- Ved utilstrækkelig rottebekæmpelse, manglende overholdelse af lovgivningsmæssige og kommunale krav vil kommunen kunne overtage fortsat bekæmpelse på ejendommen.
- Ved grove forsømmelser eller hvis der er tale om gentagende overtrædelser vil den R1 autoriserede blive anmeldt til Miljøstyrelsen, Kemikaliekontrollen og/eller der vil blive indgivet politianmeldelse med henblik på bødestraf.

Privat rottebekæmpelse med R2-autorisation:

- Omfatter bekæmpelse af rotter på egen grund, hvis grundejer er i besiddelse af R2 autorisation.
- Ved opnåelse af R2 autorisation skal dette indberettes til Aalborg Kommune med angivelse af tidspunkt for autorisation.
- En R2 autoriseret må ikke foretage bekæmpelse på anden ejendom, som ikke ejes af den R2 autoriserede.
- Al forekomst af rotter skal straks anmeldes til Aalborg Kommune med oplysning om den R2 autoriserede selv varetager bekæmpelsen eller om den skal varetages af den kommunale bekæmpelse. Dette skal oplyses igennem det digitale indberetningssystem.
- Ved bekæmpelse med gift skal der foretages evaluering af bekæmpelsesforløbet og foretages evt. tilretninger, hvis bekæmpelsen ikke er afsluttet indenfor 35 dage.
- Der må ikke anvendes choliciferol inden godkendelse af Aalborg Kommune.
- Den R2 autoriserede skal løbende og efter endt bekæmpelse fremsende oplysninger til Aalborg Kommune via digitalt indberetningssystem.
- Giftbekæmpelse af mus må kun ske ved anvendelse af foderstationer, hvortil rotter ikke har adgang.
- Anvendes foderstationer med gift til bekæmpelse af mus, hvor rotter også har adgang, skal dette straks og forud for bekæmpelse anmeldes til kommunen, og de lovgivningsmæssige regler for rottebekæmpelse er gældende, f.eks. resistensstrategien og løbende udfyldelse af bilag 6 i det digitale indberetningssystem.
- Ved utilstrækkelig bekæmpelse, manglende overholdelse af de lovgivningsmæssige og kommunale krav vil Aalborg Kommune kunne overtage fortsat bekæmpelse på ejendommen.
- Ved grove forsømmelser eller hvis der er tale om gentagende overtrædelser vil den R2 autoriserede blive anmeldt til Miljøstyrelsen, Kemikaliekontrollen og/eller

der vil blive indgivet politianmeldelse med henblik på bødestraf.

Aalborg Kommune vil føre øget kontrol ved uanmeldt at møde op på virksomheder eller ejendomme omfattet af både R1 autoriserede aftaler eller af en R2 autoriseret med henblik på at sikre at ovenstående krav overholdes. **Kontrollen indebærer bl.a., at Kommunen åbner depoter uden varsel for at kontrollere indhold.**

Hvis der for en R1 eller R2 bekæmpelse foretages rottebekæmpelse i strid med ovenstående, kan Aalborg Kommune fratage enten den R1 eller R2 autoriserede mulighed for at fortsætte bekæmpelsen på virksomheden/ejendommen. Aalborg Kommune overtager derefter bekæmpelsen.

Tema C: Sikring og forebyggelse

Indsatsområde: Aalborg Vandkoncern Sikring og forebyggelse af kloakrotter

Målet med "Sikring og forebyggelse af kloakrotter" er at få skabt fokus på tiltag, som kan være med til at bidrage til en minimering af de gener, som rotter fra kloakkerne ofte forårsager. Det er en kendsgerning, at rotter trives fint i vores kloakker, men der er ikke et lovkrav, der påbyder kommunerne eller kloakforsyning at bekæmpe rotter i kloakken. Målet er at få igangsat initiativer, som kan bidrage til at minimere de gener, som opstår, når rotter får adgang til overfladen eller vores boliger via defekte kloakker. En række af disse initiativer involverer samarbejde med bl.a. Aalborg Vandkoncern og Borgmesterens Forvaltning med kommunalt ejede Bygninger.

- Så længe rotterne bliver nede i kloakken, er de ikke et problem for den kommunale rottebekæmpelse.
- I byzone udgør anmeldelser forårsaget af kloakrotter en betydelig andel af rotteanmeldelserne.
- Rotterne lever fortrinsvis inde på den private del af kloaksystemet.
- Den bedste forebyggelse mod indtrængning af kloakrotter er at have en intakt ledning.
- Det er den enkelte grundejer, som selv skal sikre sin private kloak.

Samarbejdet med Aalborg Vandkoncern med henblik på f.eks. bistand i den praktiske bekæmpelse omkring fejlfinding på defekte ledninger og planlægning med hensyn til forebyggende indsatser mod netop kloakrotter har en positiv indflydelse på rottebekæmpelsen, og ligeledes giver gensidig underretning om konstaterede problemer forvoldt af kloakrotter anledning til hurtig indgriben fra både kommunen og Vandkoncernen.

Aktivitet 9: Sikring af kloakkerne ved anlægsarbejder

I byerne lever rotterne for en stor dels vedkommende i kloakkerne. Hvis kloakkerne var tætte og grundejere sikrede deres egne afløbsinstallationer, ville vi have et effektivt system, som kunne holde rotterne inde.

Derfor vil Aalborg Kommune, Miljø- og Energiforvaltningen have et øget fokus på den indsats, der skal være medvirkende til en hurtig, god og effektiv bekæmpelses- og sagsbehandlingspraksis i forbindelse med rotteanmeldelser forårsaget af kloakrotter. For at sikre hurtig udbedring af de defekte kloakker, som f.eks. opdages i forbindelse med en rotteanmeldelse, vil følgende være vigtig, at;

- Rottebekæmperen hurtigt med røgprøve får påvist evt. kloakdefekter.
- Der gives henstilling og varsel om påbud til borgeren om at udbedre kloakken (af autoriseret kloakmester) inden for en nærmere fastsat tidsfrist.
- Der følges op på den enkelte sag og evt. anvendelse af påbud i det omfang, det skulle være nødvendigt.
- Der følges op med kontrolbesøg.

Ofte er resultatet af en bekæmpelse af kloakrotter beskedent og effekten som regel kortvarig. Derfor har Aalborg Kommune, Miljø- og Energiforvaltningen valgt ikke at udføre systematisk kloakrottebekæmpelse, idet det er den forebyggende indsats med intakte kloakker, som har størst værdi for minimering af gener forårsaget af kloakrotter.

Aalborg Kommune, Miljø- og Energiforvaltningen vil i samarbejde med Aalborg Vandkoncern deltage i den generelle planlægning og identifikation af rotteplagede områder, hvor der kan være behov for øget fokus med hensyn til udbedringer. Miljø- og Energiforvaltningen vil blandt andet undersøge muligheden for at kombinere viden fra den digitale information om rotteanmeldelser og forsyningens viden om ledningsnettets kvalitet.

Miljø- og Energiforvaltningen og Vandkoncernen samarbejder om rottebekæmpelse i kloakkerne inden der igangsættes større kloakarbejder og separatkloakeringsprojekter. Hermed mindskes risikoen for rotter på overfladen og i den enkelte ejendom.

Kommunen vil derfor;

- Have fokus på den gensidige underretning.
- Have regelmæssige møder med Aalborg Vandkoncern med henblik på at udveksle viden og information som har til formål at målrette indsatsen mod kloakrotter.
- Sammenholde data fra den digitale rotte-database med Vandkoncernens ledningsdata med henblik på at identificere områder, hvor en forebyggende indsats kunne være nødvendig og hvor renoivering af kloakkerne bør igangsættes eller fremskyn-des.
- Samarbejde med Vandkoncernen inden igangsættelse af større kloakprojekter.

Indsatsområde: Den kommunale forvaltning

Aktivitet 10: Sikring af kloakker ved nybygning, renoivering og nedrivning

Når en bygning står tom i længere tid, er der risiko for at blandt andet vandlåse på de private afløbs-installationer løber tør og dermed har rotterne i kloakken fri adgang til beboelsen. Ligeledes kan en så simpel ting som at få nyt køkken eller bad, hvor de gamle afløbsinstallationer erstattes af nye, men hvor de gamle ikke nedlægges, resultere i alvorlige

rotteproblemer efterfølgende med store økonomiske omkostninger for den enkelte grundejer. Ofte kan disse rotteproblemer i stor udstrækning undgås ved få simple tiltag. Først skal grundejeren have den fornødne information om, hvorfor disse tiltag er vigtige og dernæst, at der stilles krav om de korrekte tiltag.

Ved nedrivning skal der i nedrivningstilladelsen stilles krav om at indsende dokumentation fra autoriseret kloakmester, for at kloakker er korrekt afproppet.

Aalborg Kommune, Miljø- og Energiforvaltningen vil sammen med By- og Landsskabsforvaltningen se på, hvilke muligheder der er for at indføre forebyggelse af især kloakrotter i de fremtidige byggetilladelser, kondemnering, ekspropriation etc.

I forbindelse med nedrivning af eksisterende ejendomme stilles krav i nedrivningstilladelsen om, at der indsendes færdigmelding fra autoriseret kloakmester om korrekt afpropping af kloakledninger.

Aktivitet 11: Rottespærre på kommunale og private institutioner

Med bekendtgørelsen om forebyggelse og bekæmpelse af rotter af 26. juni 2012 blev der indført krav om, at kommunerne skulle opsætte rottespærre på kommunale stikledninger, som fører ind til de kommunalt ejede institutioner og plejehjem, dvs. vuggestuer, børnehaver, skoler og plejehjem. Opsætning af rottespærre er afsluttet i 2020, og er nu i drift med hensyn til regelmæssig service af spærreerne.

Der er efterfølgende kommet krav i rottebekendtgørelsen om, at Kommunen skal tilbyde private, statslige og regionale institutioner, skoler, plejehjem og hospitaler samme rottesikring. Da der er tale om et tilbud, kan den enkelte grundejer selv vælge at tage imod eller afvise ydelsen. Ud af i alt 220 ejendomme tilknyttet private institutioner har henvendelsen til dem kun resulteret i opsætning af rottespærre på 50 ejendomme, som opsættes inden medio 2021. Der er modtaget negativt svar

for 80 ejendomme og mangler svar for 90 ejendomme.

Miljø- og Energiforvaltningen vil løbende opdatere hvilke eksisterende ejendomme, som er omfattet af tilbuddet om rottespærre. Dette udføres samtidigt med service på rottespærreerne. Hvert 4. år indhentes oplysninger om evt. nye ejendomme omfattet af tilbuddet.

Tema D: Forebyggelse med hjælp fra den aktive borger

Målet med temaet "Forebyggelse med hjælp fra den aktive borger" er, at borgerne så vidt muligt inddrages aktivt i bekæmpelsen og særligt i forebyggelsen af rotter på egen grund og på offentlige arealer. Aalborg Kommune ønsker med dette tema at skabe den mere proaktive borger i forhold til forebyggelsen af rotter.

Indsatsområde: Formidling

Aalborg Kommune er ansvarlig for en effektiv rottebekæmpelse overalt i kommunen. Ydermere ønsker Kommunen, at rottebekæmpelsen sker med mindst mulig anvendelse af gift. Den kommunale rottebekæmpelse kan i mange tilfælde udrydde rotterne lokalt og andre steder hjælpe til at holde bestanden af rotter nede. Da det er os selv, der giver rotter mulighed for at slå sig ned i vores omgivelser, er det også os selv, der langt hen ad vejen kan forhindre rotter i at slå sig ned. Derfor giver det mening, at Aalborg Kommune, Miljø- og Energiforvaltningen, foruden at ville levere en effektiv rottebekæmpelse, har fokus på en generel forebyggende indsats fra både kommunen og kommunens egne borgere.

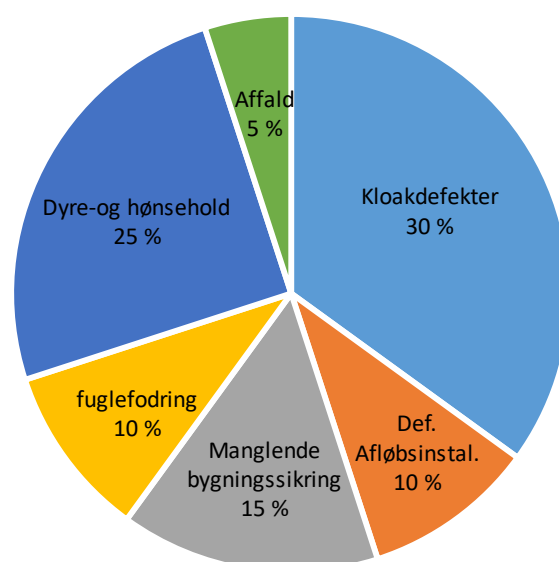
Aktivitet 12: Information og kampagner og generel formidling

Danmark har haft en rottelov siden 1907 og tanken var dengang, at rotterne skulle udryddes, fordi rotter kan overføre en lang række sygdomme til mennesker og vores husdyr. Nogle gange lykkes det at udrydde rotter lokalt, men rotten har vist sig at være umulig at udrydde totalt. En grund til, at rotter er svære at komme til livs, er, at de i høj grad trives i vores nærhed. Man kan sige om rotter, at

der er det antal rotter, som vi giver plads til. Det er os selv - uden at vi måske er klar over det - der sørger for, at rotten kan finde skjulesteder og mad.

Det kan være en ubehagelig oplevelse at få rotter, men i mange tilfælde kan den enkelte borger, langt hen ad vejen gøre meget for at undgå rotter, når blot man er opmærksom på, hvad der tiltrækker rotter, og hvad der kan gøres for at undgå dem. Når en borger oplever at få rotter, vil de ofte blive mødt med råd og vejledning om forebyggelse af rotter af kommunens bekæmpelsesfirma. Men Aalborg Kommune – Miljø- og Energiforvaltningen, ønsker også at nå ud med information og vejledning til borgere, som endnu ikke har haft den ubehagelige oplevelse "at få rotter på ejendommen".

Nedenstående figur er baseret på en typisk fordeling af årsager til rotteanmeldelser. Af nedenstående figur fremgår det, at det, der skaber grobund for rotter, er relateret til noget, man som borgere relativt nemt kan gøre noget ved: hønse- og dyrehold, fuglefodring, utætte affaldsstativer eller hensætning af spiseligt affald, usikrede bygninger med for eksempel huller i sokkel, utætte døre eller andet.

Figur: Typiske årsager til rotteanmeldelser

Dette giver anledning til, at der gives information/vejledning til borgerne om;

- Dyre- og hønseshold uden rotter
- Fuglefodring uden rotter
- Hvordan man rottesikrer sin bolig
- Generel renholdelse
- Vedligeholdelse af egne kloakker

Billede: Fodring af vildt og rotter

Når kommunen informerer og vejleder borgere om rotter, sker det typisk ved den direkte kontakt mellem bekæmper og borger, men først når skaden er sket. Til generel information benytter kommunen sig af kommunens egen hjemmeside, men her vil det typisk oftest være borgere, der allerede har problemet tæt på, der opsøger denne information. Hjemmesiden skal opdateres, så borgerne har let adgang til information og viden om, hvorledes en rottesag forløber og almene forebyggelsesråd.

Aalborg Kommune – Miljø- og Energiforvaltningen vil arbejde med at få information ud til kommunens borgere i almindelighed, men generelt også være synlig i f.eks. landboforeninger, grundejerforeninger, kolonihaveforeninger etc. Det vil være muligt at få Kommunen til at holde oplæg mv. disse steder.

I forbindelse med R2 autorisation, som giver landmænd mulighed for at udføre rottebekæmpelse

med gift på egen ejendom, ønsker Miljø- og Energiforvaltningen at lave en større informations- og kontrolkampagne målrettet landbruget. Kampagnen skal have fokus på minimering af anvendelsen af gift, overholdelse af reglerne for anvendelse af gift samt på, at landmanden allerede har betalt Aalborg Kommune for at udføre rottebekæmpelsen via rottegebyret.

Hvordan informationen skal formidles, ligger ikke fast, men Aalborg Kommune – Miljø- og Energiforvaltningen overvejer f.eks. at sikre;

- Bedre udnyttelse af Kommunens hjemmeside og Facebook
- Brug af de lokale medier og lokale fagblade (landbrugsaviser mv.).
- Målrettet information til borgere i områder, hvor kloakreovering er planlagt.

Målrettet information til f.eks. grundejer-, bolig-, haveforeninger, landmænd.